

Kiss Ernő¹

IN MEMORIAM MONOKI LAJOS (1934–2017)

Monoki Lajos Csokonai Vitéz Mihály–díjas karnagy, zenepedagógus, nyugalmazott főiskolai docens, citeraművész, Zákányszék község díszpolgára, a Juhász Gyula Tanárképző Főiskola Ének-zene Tanszékének egykori tanszékvezetője 1934. július 16-án született Kisújszálláson. Az első Magyar Állami Énekiskola, a legendás Békés-tarhosi Állami Zenei Gimnázium és Konzenzervatórium növendékei közé tehetségkutatás során került be, ahol 1949-1955 között életre szóló zenei alapokat kapott. Tanulmányait a Szegedi Zeneművészeti Szakiskola Tanárképző Tagozatán folytatta, itt hegedű-szolfézs szakos zenetanári képesítést szerzett 1961-ben; a Népművelési Intézet felsőfokú karnagyképzőjét Párkai István tanítványaként 1969-ben végezte el. 1959-63 között a Szegedi Tanítóképző Főiskolán, majd 1963-tól a Szegedi (1973-tól: Juhász Gyula) Tanárképző Főiskolán tanított, 1974-89 között a tanárképző ének-zene tanszékét vezette; nyugállományba vonulása (2004) után még sokáig tanított népzene-t a főiskolán. Társszerzőként ő jegyezte az Ének IV. főiskolai jegyzetet.

Az amatőr zenei mozgalomba 1958-tól kapcsolódott be: a Szegedi Zenebarátok Kórusának (ma: Vaszy Viktor Kórus) alapító tagja és évtizedeken keresztül szólambetanító karnagya volt, segítve a zenetörténeti jelentőségű karmester, Vaszy Viktor munkáját. A Szegedi Tanárképző Főiskolán megalakította és több, mint harminc évig vezette az ének-zene tanszék kamarazenekarát. A zenekar műsorát kivételes választékossággal állította össze, a lényegében hozzáférhetetlen nyomtatott zenekari szövegek hiányát saját keze írásával pótolta, egyben hegedűtanárként el is látta vonásmekkel, kiegészítő előadási jelekkel. A hatvanas években egyidőben több amatőr énekkar vezetését is vállalta, így sikeres, eredményes munkát végzett a Délmagyarországi Áramszolgáltató Vállalat Erkel Ferenc kórusa élén, a szegedi Textilipari Szakközépiskola Leánykarát pedig több mint 20 éven keresztül vezette; az utóbbi kórusal számos alkalommal nyertek el kiváló minősítést az Éneklő Ifjúság megyei és országos hangversenyein.

1969-ben vállalta el a Zákányszéki Parasztkórus vezetését; e döntésével rövidesen új fejezetet nyitott a magyar népzenei kultúra történetében. Mint képzett és ekkor már nagy gyakorlattal rendelkező zenepedagógusnak nem

¹ Kiss Ernő tanszékünk egykori hallgatója, a Bálint Sándor Művelődési Ház igazgatója, az Újszegedi Kamarazenekar vezetője.

okozott nehézséget számára a citerajáték művészi szintű elsajátítása, a kórus mellett egyedi, különleges hangzású citerazenekart alakított, s megkezdte a gyermekek citeraoktatását is. Már a hetvenes évek elején országos elismertséget szerzett a zákányszéki kórusnak, citerazenekarát — melynek remek hangzását a különböző mélységű citerák arányos szerepeltetésével érte el — kirobbanó siker fogadta mindenütt. Együtteseit hallva azok is megszerették a népzénét, akik addig hallani sem akartak a műfajról; karnagyai működése — melynek során párhuzamosan művelte a klasszikus zenei műfajokat és a népzénét — *szemléletformáló hatással* bírt. Citeraiskolája országosra ismert.

Zákányszék község 1999-ben díszpolgárrá választotta.

A Zákányszéki Parasztkórus és Citerazenekar mellett huszonhét évig, 2016-ig vezette a szegedi Rózsa Sándor Népdalkört, citerát tanított Horgoson is.

Hatalmas munkásságát a zene iránti végtelen alázattal végezte mindig. Ezen alázat és egyszerűség vezetett az Újszegedi Kamarazenekarba is 28 évvel ezelőtt, ahol előbb a II. hegedű, majd a mélyhegedű szólam vezetője lett. Mindezen óriási érdemek alapján, a magyar amatőr énekkari és hangszeres zenei mozgalom terén végzett több mint öt évtizedes karnagyai, zenepedagógusi munkája elismerésül az Újszegedi Kamarazenekar Baráti Köre Egyesület Csokonai Vitéz Mihály Alkotói Díj kitüntetésre javasolta Monoki Lajos karnagy, zenekarvezető tanár urat, ezt a kitüntetést 2010. januárjában A Magyar Kultúra Napja alkalmából át is vehette.

2017. december 5-én életének 84. évében súlyos, gyógyíthatatlan betegség következtében tragikus hirtelenséggel hunyt el.

Távozásával pótolhatatlan veszteség ért bennünket.

Utolsó útjára 2017. december 14-én, csütörtökön de. 11.00 órakor kísérik az Újszegedi Temető ravatalozójából (Szeged, Szőregi út 85.).

Búcsúzik tőle fia, Lajos, számtalan egykori tanítványa, sok-sok volt kollégája a szegedi felsőoktatásban, Zákányszék Község Önkormányzata, a Szeged Városi Kórusegyesület, a Magyar Kórusok és Zenekarok Szövetsége Népzenei Tagozata, a Rózsa Sándor Népdalkör és Citerazenekar tagjai, az Újszegedi Kamarazenekar és a Bálint Sándor Művelődési Ház.

* * *

**„Sej, búra termett idő,
kődnevelő szellő, ködnevelő szellő!
Sej, megemésztett minket
ez az egy esztendő, ez az egy esztendő!”**

**Fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk mindenkivel, aki is-
merte és szerette, hogy**

MONOKI LAJOS

Csokonai Vitéz Mihály–díjas karnagy, zenepedagógus, nyugalmazott főiskolai docens, citeraművész, Zákányszék község díszpolgára, a Juhász Gyula Tanárképző Főiskola Ének–zene Tanszéke egykori tanszékvezetője, sokunk kedves barátja életének 84. évében súlyos, gyógyíthatatlan betegség következtében

2017. december 5–én tragikus hirtelenséggel elhunyt.

Utolsó útjára 2017. december 14–én, csütörtökön de. 11.00 órakor kísérvük

az Újszegedi Temető ravatalozójából (Szeged, Szőregi út 85.).

Távozásával pótolhatatlan veszteség ért bennünket.

Csodálatos személyiségének emlékét megőrizzük:

*a gyászoló család,
Zákányszék Község Önkormányzata,
az SZTE Juhász Gyula Pedagógusképző Kar
Művészeti Intézete Ének–zene Tanszéke,
a Rózsa Sándor Népdalkör és Citerazenekar,
az Újszegedi Kamarazenekar és a
Bálint Sándor Művelődési Ház.*